

## **Praha chce létat**

### **A někteří Pražané nechtějí ranvej přes ložnici**

*Toto je příběh kmene domorodců z okraje Prahy, který se snaží udržet mocného nepřitele za obzorem svého domova. Jde o miliardy, spravedlnost - a pražské letiště.*

#### **Jistota je jistota**

V salonku nebušické restaurace U Ády je plno. Ale na velkou zábavu to nevypadá - lidé přicházející v zástupu se spořádaně střídají nad jakýmsi lejtrem a přidávají na něj svůj podpis. Je lednový víkend a obyvatelé Nebušic, vesnice na samých hranicích Prahy, podepisují plnou moc právníkovi, aby je vedl do boje proti magistrátu. Jeho úředníci a zastupitelé totiž až dosud ignorovali připomínky Nebušických ke stavbě nové, přístávací dráhy pro ruzyňský aeroport. Lidé ze vsi mají strach, že tahle věc zásadně a k horšímu promění jejich život. Proto by chtěli jednat alespoň o tom, aby při ní byly dodržovány všechny zákony a ekologické předpisy. Toho zatím nemohou dosáhnout.

Všechno to začalo už před lety, kdy si rodina pražského právníka Jana Holuba postavila v idylických Nebušicích dům. Pan Holub se pak s překvapením dozvěděl, že existují nějaké snahy oprášit starý komunistický plán, který by mu novou ranvej ruzyňského letiště přivedl málem až pod okna. Začal se o věc zajímat. A když na magistrátu zjistil, že se opravdu připravuje změna územního plánu, začal jednat. Před třemi lety se spojil s právníky z Ekologického právního servisu. Svolali schůzi, na kterou přišlo na tři sta lidí, po řadě dalších schůzek poslalo magistrátu ke stavbě dráhy sto sedmdesát občanů své připomínky - od "drobností" typu starostí o vliv letiště na kvalitu salátu či ředkviček na té či oné zahrádce až po ty, které se týkaly dopadů na celkovou kvalitu života.

Plán byl ale loni schválen, aniž by se zastupitelé připomínkami Nebušických vůbec zabývali. Ta zpráva vyvolala v ohrožené obci klasickou reakci: nic nemá cenu, všechno je dopředu prohrané, všechno je dohodnuté, je to všechno špína, korupce a velké peníze, se kterými nemá smysl bojovat.

Celkové rezignaci se rozhodli čelit dva místní obyvatelé a podali na magistrát kvůli jeho pomnutí připomínek žalobu k Nejvyššímu správnímu soudu.

"Chtěl jsem mít jistotu, že jsem udělal vše, co je nutné. Nemám rád lhovost, musel jsem jednat," říká jeden z nich, zemědělec Miloš Bělohradský.

A Nejvyšší správní soud žalobu uznal. Zrušil schválený územní plán (něco podobného se v této zemi stalo naposled v roce 1922) a úředníkům poručil: musíte se vážně zabývat všemi připomínkami obyvatel Nebušic a respektovat všechny potřebné normy pro stavbu letiště, které mají zabránit všem škodlivým dopadům. Jde o přísné podmínky Evropské unie a ty je v zájmu dalšího normálního života Nebušických nezbytné a zároveň velmi obtížné - splnit.

#### **Vzali, projednali, zamítli**

Stejně tak je pro státní podnik Letiště Praha a zainteresované byznysmeny těžké opustit plán projektu, ve kterém se budou točit miliardy. Hlavně když za jejich zády stojí nejvyšší exekutivní verdikty - stavba letiště je už dva roky schválená vládou a parlament ji vzápětí posvětil zákonem, který rozšíření letiště prohlásil za veřejný zájem.

Při takovém rozložení sil není divu, že si magistrát loni našel cestu k novému schválení územního plánu. "Připomínky občanů jsme projednali a při hlasování je demokraticky zamítli," říká ředitelka magistrátního útvaru rozvoje Světlana Kubíková. Jenže tak jednoduché to nebude. Nejvyšší správní soud totiž jasně řekl, že bez vytýčení hlukových pásem a bez posudku, jaký bude vliv stavby na životní prostředí, se prostě stavět nesmí. A nic z toho magistrát ani Letiště Praha ani při druhém schválení nespĺnily. Podle ředitelky Kubíkové to vůbec nevádí, protože radnice se prý bude působením stavby na životní prostředí a lidi okolo zabývat později. Jenomže právě v tomto „později“ vidí soud likvidaci práva veřejnosti na účast při rozhodování. Při schválení územního plánu mají totiž už jen omezenou šanci své připomínky prosadit.

#### **Hlavně důstojně**

Proč magistrátu na té investici záleží tak, že je ochoten ignorovat rozhodnutí soudu? A jak to, že to nevádí vládě a poslancům, nebo třeba státním zástupcům? Vždyť pohrdání soudem je trestný čin.

"Vy byste chtěl, aby se Praha nerozvíjela a zůstala odříznuta od světa? Rozšíření letiště je podmínkou ekonomického rozvoje a právě ten lepší spojení se světem přinese," tvrdí Světlana Kubíková. Je ale tento zájem víc než nutnost respektovat právo?

„Tohle není bezpráví. My jsme připomínky po právu zamítli a navíc jsme přesvědčeni, že se soud zmýlil,“ říká ředitelka Kubíková.

Proti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se nelze odvolat, takže magistrát podal stížnost k Ústavnímu soudu. Ten ale právo správního soudu vydat takový verdikt potvrdil. "Označené nedostatky jsme odstranili, šlo o formální věci," píše k věci e-mailem primátor Pavel Bém, který nese za rozhodnutí politickou odpovědnost.

"Pokud jde o letiště, můžeme rozvoj zastavit nebo podporovat a vybudovat moderní a důstojný vstup do města a státu. Proto jsem se i svým hlasem rozhodl pro rozvoj."

Tisková mluvčí podniku Letiště Praha Eva Krejčí konstatuje, že podle firemních studií "generuje" každý odbavený milion cestujících tisíce pracovních míst. Analýzu dopadů, které na kvalitu života obyvatel Prahy přinese až dvojnásobný počet startů a přistání, tak jako nárůst automobilové dopravy na letiště a z letiště ale bude mít firma hotovou až v říjnu. A pak se uvidí, jaká opatření bude nutné udělat.

## **Být na jejich místě**

Přestože jsou zástupci magistrátu podle svých slov vedeni jen dobrými úmysly a zájmem o blaho města, v Nebušicích přibýlí k původním dvěma nespokojencům další. V hospodě U Ády neváhalo investovat před dvěma týdny tisícikorunu za kolek na plnou moc k podání další žaloby 110 lidí z Nebušic a okolí.

"Teď už odpovědní lidé těžko budou moci tvrdit, že jde o pár křiklounů," říká právník brněnského Ekologického právního servisu Pavel Černý, který Nebušické zastupuje. Černý je přesvědčen, že správní soud ve stejné věci nemůže rozhodnout jinak než opět ve prospěch jeho klientů. Ale jak se potom zachová magistrát:

"Nepředbíhejme," říká ředitelka Kubíková. "Ale na jejich místě bych moc optimistická nebyla."

Je ale nějaké východisko, pokud Nejvyšší správní soud Nebušické opět podpoří a magistrát jeho rozsudek opět odmítne akceptovat? Pod le poradce Nejvyššího správního soudu Aleše Roztočila ano: žalobci mohou dát na zastupitele magistrátu trestní oznámení s podezřením, že zneužívají pravomoc veřejného činitele, a také stížnost k ombudsmanovi. "Teď je ale podstatná žaloba ohledně územního plánu," vysvětluje právník Černý, proč nebušický kmen nepošle policii na magistrát už nyní.

"Pouze tahle žaloba může věc zastavit nebo zaručit, aby případná stavba lidí co nejméně obtěžovala."

Vladimír Ševela, Jaroslav Spurný